

"První věc, kterou zažijete, je potěšení." 60 let vesmírných letů od Valentiny Těreškovové

☆ cs.topwar.ru/219341-pervoe-cto-ty-ispytyvaesh-jeto-vostorg-60-let-poletu-v-kosmos-valentiny-tereshkovej.html

Alexandr Samsonov

16. června 2023

První tajemník ÚV KSSS Nikita Chruščov a kosmonauti Valentina Těreškovová, Pavel Popovič a Jurij Gagarin na pódiu Leninova mauzolea na Rudém náměstí během shromáždění věnovaného úspěšnému dokončení letu na kosmických lodích Vostok-5 a Vostok-6 .

Na cestě ke hvězdám

Valentina Vladimirovna se narodila do rolnické rodiny 6. března 1937 ve vesnici Bolshoe Maslennikovo poblíž města Tutaev v Jaroslavské oblasti. Od roku 1956 pracovala v Jaroslavlském závodě na

technické tkaniny. Valentina vystudovala Jaroslavskou korespondenční technickou školu lehkého průmyslu v roce 1960 v oboru technologie spřádání bavlny. Měla ráda parašutismus v místním leteckém klubu, provedla 90 seskoků, které se staly základem pro novou životní cestu.

Po prvních úspěšných letech sovětských kosmonautů dostal předseda Rady hlavních konstruktérů SSSR Sergej Koroljov nápad vypustit do vesmíru první kosmonautku. V roce 1962 začal nábor do ženského kosmonautského sboru. Valentina se přihlásila a mohla projít primárním výběrem lékařské komise. Primární požadavky byly: parašutista, věk do 30 let, váha do 70 kg, výška do 170 cm.

Valentina Těreškovová a další čtyři dívky byly vybrány ze stovek uchazeček a zapsány jako kosmonautky 1. oddělení 1. oddělení. Začala náročná a zdlouhavá příprava na let, při které bylo nutné projít otočkou v centrifuze se zátěží 12 jednotek a v naprosté tichosti strávit osm dní ve zvukové komoře.

„Naším mentorem ve Středisku pro výcvik kosmonautů byl Jurij Gagarin,“ připomněla Těreškovová. "Skutečně byl s námi: při letech, seskocích padákem a při všech testech, kterými jsme prošli."

Podle ní neví, proč byla vybrána z celé ženské čety.

Z pohledu lékařské komise nejlépe seděla Valentina Ponomareva. Byla také jedinou z kandidátů, která měla zkušenosti s řízením letadla, včetně proudového. Ale během tréninku se Těreškovová ukázala nejlépe ze všech. Komise proto dlouho nemohla vybrat hlavní kandidátku na první ženský let. Lékaři byli pro Ponomareva, představitel "Hvězdného města" Jurij Gagarin prosazoval kandidaturu Těreškovové. Těreškovové byl nakloněn i hlavní konstruktér Sergej Koroljov. Ostatní kandidáty vynikala schopností komunikace s ostatními lidmi a fotogeničností.

V důsledku toho jsem se musel osobně obrátit na Chruščova. Vybral si Těreškovovou. Zřejmě tomu pomohlo sociální zázemí. Z rolnické rodiny, její otec zemřel ve válce s Finskem, Valentina sama byla z dělníků, aktivní sociální aktivistka. Ponomareva se stal rezervním kandidátem.

V. Těreškovová na tréninku

"Vostok-6"

16. června 1963 odstartovala z kosmodromu Bajkonur kosmická loď Vostok-6 s Valentinou Těreškovovou. Ve stejnou dobu byla na oběžné dráze kosmická loď Vostok-5, kterou řídil kosmonaut Valerij Bykovskij.

Třístupňová nosná raketa Vostok vznikla na základě dvoustupňové rakety Sputnik, s jejíž pomocí byly na blízkou oběžnou dráhu vyneseny první sovětské umělé družice Země. Startovní hmotnost rakety je 287 tun, délka je 38,3 m, maximální příčný rozměr (podél vzduchových kormidel) je 10,3 m. Maximální hmotnost (vypočtená) užitečného zatížení rakety Vostok (při vypuštění na oběžnou dráhu) je 4 730 kg.

Jak připomněla Valentina Vladimirovna, na začátku neměla strach:

„Nemyslíš na strach. Jediná věc je, že musíte dokončit program kosmických letů.“

A dále:

"Když se uvolní kryt hlavy a uvidíte Zemi, první věc, kterou zažijete, je potěšení."

Let byl naplánován na den. Pokud by byl ale kosmonaut v dobrém zdravotním stavu, mohlo se to prodloužit. A tak se stalo:

Těreškovová požádala o prodloužení doby letu. Výsledkem bylo, že volací znak „Čajka“ zněl z oběžné dráhy 2 dny 22 hodin a 50 minut.

První astronautka provedla 48 otáček kolem Země, vedla si deník a pořizovala fotografie horizontu, které byly později použity k detekci aerosolových vrstev v atmosféře. Sestupové vozidlo Vostok-6 bezpečně přistálo na Altaji.

Poté však ženy do vesmíru dlouho nebyly poslány. Důvody jsou různé. Někteří si mysleli, že to není ženská záležitost. Jiní, že je to věc fyziologie, to mají ženy ve vesmíru těžší. Takže skutečnost, že mezi americkými astronauty je mnoho žen, vysvětlil kosmonaut Alexej Leonov zvláštnosti amerických raketoplánů. "Během startu má raketoplán malý náklad a přistání je jako u letadla," řekl Leonov. Letět na oběžnou dráhu a zpět v ruských lodích Sojuz není tak pohodlné. Raketoplány navíc létaly do vesmíru jeden až dva týdny a pro ženy byl přenos jednodušší.

Po Těreškovové letěla druhá žena do vesmíru až o 19 let později, v srpnu 1982. Stala se Světlanou Savitskou a v červenci 1984 se stala první ženou, která se vydala do vesmíru.

První žena kosmonautka se proslavila po celém světě. Těreškovová pracovala ve Středisku pro výcvik kosmonautů, s vyznamenáním absolvovala Akademii letectva. N. E. Žukovskij. Později se stala kandidátkou technických věd, profesorkou, autorkou více než 50 vědeckých prací.

Obdržel hodnost generálmajora letectví v roce 1995 se stala první ženskou generálkou v ruské armádě. Byla oceněna 48 různými řády a medailemi. Snil jsem o letu na Mars. Po rozpadu SSSR pokračovala v aktivním společenském a politickém životě, od roku 2011 je poslankyní Státní dumy Jednotného Ruska.

Na tréninku